

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ รายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน คือ

1.1.1 ด้านเนื้อหา

1.1.2 ด้านการเตรียมการสอน

1.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

1.1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล

1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่มีความแตกต่างกันในด้านวุฒิทางการศึกษา ด้านประสบการณ์การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านการอบรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และขนาดของโรงเรียน

1.3 เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี มีสมมติฐานดังนี้

2.1 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

2.4 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2540 จำนวน 192 คน ซึ่งได้มาด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Taro Yamane) แล้วจึงแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดกลุ่มโรงเรียนและขนาดโรงเรียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์

ชีวิตตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 มาตรา และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบปลายเปิด (Open Form)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งและรับคืน จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถนำมาทำการวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรม SPSS/PC*

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี สรุปผลได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสูงกว่าด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.34$)

4.1.2 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าชีวิตในบ้าน พี่ช ด้วเรา ข่าวเหตุการณ์ วันสำคัญ สัตว์ การทำมาหากิน ประชากรศึกษา และหน้าที่ของประชาชน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78, 3.73, 3.70, 3.70, 3.67, 3.62, 3.54$ และ 3.53) ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาอื่นอยู่ในระดับปานกลาง

4.1.3 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.1.4 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้คำชมและการให้แรงเสริมอื่นๆ และการนำเข้าสู่บทเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$ และ 3.51) ตามลำดับ

4.1.5 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.1.6 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบผลการประเมินปลายภาคเรียนทุกครั้งที่ตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์ การตัดสินผลการเรียนปลายภาคและปลายปี และการแจ้งจุดประสงค์และเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76, 3.68, 3.65$ และ 3.58) ตามลำดับ

4.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่มีวุฒิทางการศึกษาดังกัน ตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตใน 5 ด้าน รายด้านแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

4.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่างกัน ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตใน 5 ด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

4.4 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตามสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใน 5 ด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

4.5 ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ตามสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใน 5 ด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

4.6 ผลการประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้

4.6.1 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหา

ในบางบทเรียนยากและมากเกินไป เนื้อหาไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งควรมีแหล่งความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งควรจัดซื้อและรับหนังสือพิมพ์รายวัน

4.6.2 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านการเตรียมการสอน ได้แก่ ครูไม่สามารถเตรียมการสอนได้อย่างต่อเนื่อง เพราะต้องสอนทุกวิชา ไม่มีกำหนดการสอนที่เป็นแนวทางในการทำแผนการสอน นอกจากนี้ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตร สำคัญ และจุดประสงค์นำทาง

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรให้ครูผู้สอนมีเวลาว่างเพื่อได้เตรียมการสอน งานที่มอบหมายให้ลดน้อยลง จัดอบรมให้ความรู้ในการวิเคราะห์ เขียนสาระสำคัญ จุดประสงค์และเขียนแผนการสอน ให้กับครูผู้สอนทุกคน ตลอดจนให้ผู้บริหารโรงเรียนตรวจแผนการสอนอย่างจริงจัง

4.6.3 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ครูไม่มีความรู้เรื่องการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ทุกขั้นตอนตามแผนการสอน บางเนื้อหาครูไม่ใช้สื่อการสอน บางโรงเรียนห้องเรียนและครูผู้สอนมีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา จัดการอบรมและสาธิตการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ ถ้าเป็นไปได้ให้ครูที่จบวิชาเอกวิทยาศาสตร์เป็นผู้สอน รวมทั้งจัดอุปกรณ์การสอนให้ครบตามจำนวนนักเรียนและเนื้อหาที่มีการเรียนการสอน

4.6.4 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อมีน้อยและหาซื้อยาก มีไม่เพียงพอ และที่มีชำรุดใช้การไม่ได้ ครูผู้สอนบางคนขาดความชำนาญในการใช้สื่อบางประเภท

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ควรมีการสำรวจจำนวนและปริมาณสื่อของแต่ละโรงเรียน จัดซื้อระดับอำเภอ/จังหวัด จัดสรรงบประมาณให้ซื้อสื่อตามความจำเป็น รวมทั้งจัดให้มีการอบรมการใช้สื่อทุกชนิดที่มีตามเนื้อหา

4.6.5 ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ครูไม่สามารถวัดผลครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ครูไม่มีทักษะในการวัดผลและการสร้างเครื่องมือวัดผล รวมทั้งจุดประสงค์ในแบบ ป.02 กว้างเกินไป

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ควรจัดให้มีข้อเสนอมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลน่ากระทำ เฉพาะตัวแทนจุดประสงค์ รวมทั้งร่วมกันจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามจุดประสงค์ ในระดับจังหวัด/อำเภอ/กลุ่มโรงเรียน

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมบ้าง เช่น กระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาและทักษะกระบวนการ เปิดโอกาสให้ครูปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ประกอบกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.80) มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 5-10 ปี และผ่านการอบรมมาแล้วเป็นจำนวนมาก (ร้อยละ 87.00) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดโครงการอบรมครูผู้สอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และจัดทำคู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เนื้อหาวิทยาศาสตร์ เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี 2533 เพื่อเป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ครู ซึ่งมีรายละเอียดทุกขั้นตอน ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอยู่แล้ว สามารถศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ด้วยสาเหตุดังกล่าวน่าจะมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ครูมีปัญหาการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิชิต กอบบุตร (2534 : 194) ที่พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการสอนด้านเนื้อ (เนื้อทั่วไป และเนื้อหาเฉพาะเรื่อง) ด้านการเตรียมการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สันตัก อินทริกันนท์ (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูผู้สอนมีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไล ทองแผ่ (2529 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นรายด้านและรายชื่อปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ในด้านเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อมาพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหาบางหน่วยยังมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ชีวิตในบ้าน พืช ตัวเรา ข้าว เหตุการณ์วันสำคัญ สัตว์ การทำมาหากิน ประชากรศึกษา และหน้าที่ของประชาชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ในด้านอนามัย ประชากร การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และแบ่งเนื้อหาไว้เป็นหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนก็มีหน่วยย่อยเขียนไว้ในคำอธิบายรายวิชาอย่างกว้างๆ ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์รายละเอียดของแต่ละหน่วยการเรียน และของแต่ละหน่วยย่อย แต่ละเรื่องเพื่อนำมาวางแผนการสอนเอง ดังนั้นครูผู้สอนต้องพิจารณาเนื้อหาบางหน่วยที่เห็นว่ายากเกินไปหรือไม่เหมาะสมมาปรับปรุงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวนักเรียน และสภาพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 55) กล่าวว่าหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีลักษณะกว้างและไม่อาจประมวลรายละเอียดสาระความรู้ตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ทั้งหมด จึงเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นคือโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน จังหวัด เขตการศึกษา กรมเจ้าสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น กาลสมัย เพื่อ

เอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนมีความรู้ ประสบการณ์ที่จะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคและสังคม ตลอดจนส่งเสริมความถนัด ความสามารถพิเศษ และความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูผู้สอนมีปัญหาในด้านเนื้อหาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเตรียมการสอน พบว่า โดยรวมและรายช้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน เนื่องจากต้องสอนทุกวิชาและมีภารกิจอื่นๆ อีกมากมาย เช่น โครงการอาหารกลางวัน โครงการอนามัยโรงเรียน โครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน งานธุรการ งานการเงิน-พัสดุ เป็นต้น นอกจากนี้ครูผู้สอนยังขาดทักษะการปฏิบัติในการศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อนำมาปฏิบัติ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญและส่งผลให้ครูยังคงมีพฤติกรรมการสอนแบบเก่าคือ ยังคงมุ่งสอนเนื้อหาและเน้นความจำแทนที่จะเน้นการจัดประสบการณ์ตามกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (เพราพรหม โกมลมาลย์, 2527 : 38-39) ในทำนองเดียวกัน วารี ธิระจิตร (2528 : 237-239) กล่าวว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการสอนว่า เมื่อสอนเรื่องนั้นๆ แล้ว ผู้เรียนจะได้รับความรู้อะไร นำไปใช้ทำอะไร ผลก็คือ นักเรียนรู้เพื่อจำแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (อนงค์ศิริ วิชาลัย, 2530 : 42-44) ซึ่ง สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 263) ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรใดไปใช้ ควรจะได้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายช้อมพบว่า การใช้คำชมและการให้แรงเสริมอื่นๆ และการนำเข้าสู่บทเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้มีสาเหตุมาจาก ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขาดทักษะการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ลันทัด อินทริกานนท์ (2528 : 133-139) ที่ศึกษาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในระดับประถมศึกษาพบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญเกียรติ ภูสกุล (2531 : 151-154) ที่พบว่า ครูผู้สอนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งเมื่อพิจารณาปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายช้อม พบว่า ครูผู้สอนจำนวนสูงสุดขาดทักษะการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ซึ่งสอดคล้องกับ ช.ชนบท (นามแฝง) (2532 : 6) ที่กล่าวว่า ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ครูพบมากที่สุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในทำนองเดียวกัน วัลลภ กันทรทรัพย์ (2531 : 33-35) ได้สรุปว่า ครูขาดการฝึกทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และพิชิต กอบบุตร (2534 : 44) สรุปว่าด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่เข้าใจวิธีสอนที่จะทำให้เด็กเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อีกทั้ง บรรเทาเกิดศักดิ์ (2531 : 44) และสุรชัช ศรีธวัช (2531 : 48) ยังได้กล่าวไว้ว่า ครูเน้นการเรียนการสอนในเชิงสังคมไม่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์

ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูมีปัญหาการสอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนขาดแคลนสื่อการสอนหรือมีสื่อแต่ไม่ทันสมัย ครูผู้สอนขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์ในการผลิตและพัฒนาคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะกิจกรรมและเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 9) สรุปว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกได้ตามหลักสูตรกำหนด เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตกต่ำ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตจะบรรลุผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ถ้าไม่มีสื่อการเรียนการสอนประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว การเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จะประสบความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง เพราะสื่อการเรียนการสอนจะช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ, 2528 : 9) ฉะนั้นทุกห้องเรียนจึงต้องมีสื่อการเรียนไว้อย่างพร้อมเพียง เพื่อเป็นเครื่องเร้าใจให้เด็กอยากรู้ อยากเรียน กระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้ แต่จากผลการวิจัยครูผู้สอนยังประสบปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ รักพงษ์ (2533 : 79) ที่พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบการสอนในโรงเรียน และสอดคล้องกับการวิจัยของ มณฑล คงอุทัยกุล (2530 : 32-37) วีระศักดิ์ ลายทองสุข (2532 : 50-60) ที่พบว่าโรงเรียนขาดเงินซื้อวัสดุ ไม่มีเครื่องมือเพียงพอที่จะใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน และโรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้ ในทำนองเดียวกัน กัลยา ตุนทรการวิโรจน์ (2539 : 104-105) ได้ทำการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบ

การณชีวิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาสูงสุดในเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหา ซึ่งมีสาเหตุมาจากขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์ ขาดทักษะการปฏิบัติ และมีงานอื่นๆ มาก รองลงมาคือ การพัฒนาคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหา ซึ่งมีสาเหตุมาจาก ขาดทักษะการปฏิบัติ ขาดแคลนวัสดุและอุปกรณ์ และขาดความรู้ความเข้าใจตามลำดับ

ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบผลการประเมินปลายภาคเรียนทุกครั้ง การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์ การตัดสินผลการเรียนปลายภาคปลายปี และการแจ้งจุดประสงค์และเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533 ได้กำหนดให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลในส่วนต่างๆ หลายวิธี เช่น ต้องมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียน และให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ ทั้งยังต้องแจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ใน ป.02 ครูต้องจัดเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเอง ในขณะที่ครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่ต้องสอนประจำชั้นและมีงานอื่นที่รับผิดชอบดังที่ วิรัช วรรณรัตน์ (2537 : 10) กล่าวถึงปัญหาการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนว่า กิจกรรมการสอนของครูมีมาก ไม่มีเวลาสอนมาก สอนคนเดียวทั้งชั้น ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมฤดี สมนึก (2538 : 135-139) ที่พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิด ขาดความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และสันตติ อินทริภานนท์ (2526 : 138-139) ที่พบว่า ครูขาดความรู้ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผล และยังสอดคล้องกับสมพร สุทัศนีย์ (2522 : 205-209) ที่กล่าวว่าครูส่วนหนึ่งยังไม่เข้าใจเรื่องการประเมินผลดีพอ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมุ่งให้เด็กพัฒนาในทุกด้าน ต้องใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธี ทั้งสังเกต ตรวจสอบงานและทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ แต่ครูส่วนมากถนัดเฉพาะการสอนโดยใช้ข้อสอบ และจำนง พรายแถมแห (2533 : 368-376) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนเคยชินกับการวัดผลโดยการทดสอบด้วยแบบทดสอบเพียงอย่างเดียว ไม่นัดและไม่นิยมใช้วิธีอื่นๆ และครูผู้สอนไม่ได้เตรียมสร้างเครื่องมือวัดผลตามจุดประสงค์

ไว้ให้พร้อม ทำให้การวัดผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา สุจริตจิตร (2522 : 149-153) พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

2. สมมติฐานข้อที่ 1 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกันในรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า จากกลุ่มตัวอย่าง ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 07.81 ปริญญาตรี ร้อยละ 89.06 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 03.13 แสดงให้เห็นว่าปัจจุบัน ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความรู้ความเข้าใจ และด้านต่างๆ แตกต่างกัน ตลอดจนได้รับการพัฒนาและมียุทธศาสตร์ความรู้แตกต่างกัน ซึ่งหรรษา ทับลี (2531 : 175) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา โดยเฉพาะทางด้านการเรียนการสอนและส่วนที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการสอนชนิดต่างๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น แม้ว่าครูผู้สอนเหล่านี้มิได้ศึกษาวิชาที่ตนเองนั้นก็ตามแต่ ก็ยอมรับจักแสวงหากันคว้าวิชาการใหม่ๆ ทางการศึกษาได้ดี และกว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพจากสาเหตุดังกล่าวครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ก็มีโอกาสดูแลเรียนรู้และเข้าใจงานได้เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เณิมพล สัตถาภรณ์ (2521 : 2) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ 2 ทาง กล่าวคือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การทำงานในแต่ละวัน โดยการสังเกตคิดพิจารณา และอีกทางหนึ่งคือ การเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างได้ด้วยการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทิรา เลื่อนราม (2537 : 83-85) ก็พบว่า ครูผู้สอน ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน จบสาขาวิชาต่างกัน และมีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

3. สมมติฐานข้อที่ 2 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสบการณ์การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีปัญหาในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาอบรมอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับ มะลิ ทิพย์คนตรี (2537 : 144) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานีพบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีระดับการปฏิบัติและระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของดุสิต ลักนาศิริโรจน์ (2536 : 135) ที่ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรในด้านต่างๆ 6 ด้าน โดย ส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประยงค์ ชูรักษ์ (2531 : 150) ซึ่งได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ต่ำกว่า 12 ปี กับ ประสบการณ์ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สมมติฐานข้อที่ 3 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีปัญหาในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

มีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำคู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เนื้อหา วิทยาศาสตร์ เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามโครงการอบรม ครูผู้สอน คณิต วิทย ปี 2539 และมอบหมายให้แต่ละสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด จัดการอบรมแนวการใช้คู่มือเชิงปฏิบัติการอีกจังหวัดละ 5 วัน โดยกำหนดรายละเอียดทุก ขั้นตอน ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ทุกหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ สรุปเนื้อหา จุดประสงค์ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กระบวนการที่นักเรียนได้ฝึก การประเมินผล ในส่วนที่เป็นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นต้น ครูที่ผ่านการอบรมไปแล้ว และไม่ผ่านการอบรมสามารถ ศึกษาจากคู่มือได้ด้วยตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกตุมณี มากมี (2527 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่องการสอนของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ที่ได้รับการฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดคล้องกับทฤษฎีธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษา พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกัน

5. สมมติฐานข้อที่ 4 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มี ปัญหาในการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ได้รับงบประมาณ ในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ใกล้เคียงกัน และกอร์กับครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนประจำชั้น ซึ่งต้องสอนทุกวิชา จึงทำให้มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมและรายข้อ สอดคล้องกับคำกล่าวของ นันทา แววสง่า (2535 : 135) ที่กล่าวว่า ครูไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ได้ผ่านการอบรมตามโครงการมา เหมือนกัน หลักการ แนวทาง และวิธีการในการปฏิบัติย่อมคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ พวงเพชร ดันติวิวัฒน์ (2534 : 112) ยังกล่าวอีกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง

และขนาดเล็ก ต่างก็ได้รับการจัดสรรทรัพยากร ปัจจัยสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินงานตามสัดส่วนของโรงเรียน อีกทั้งยังมีแนวทางดำเนินงานที่ต้องกระทำภายใต้ระเบียบ กฎเกณฑ์ และนโยบายอันเดียวกัน ทำให้ครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ข้อค้นพบที่น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนรวมถึงผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านเนื้อหา ด้านการเตรียมการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีปัญหาอยู่ ดังนั้นครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองและปรับปรุงการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาเพิ่มเติม และหาโอกาสเข้ารับการประชุมอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอยู่เสมอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรให้การช่วยเหลือ สนับสนุน และแก้ปัญหาต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านเนื้อหา บางเรื่องมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับมาก เป็นต้นว่า เรื่องชีวิตในบ้าน ครูผู้สอนควรทำการวิเคราะห์เนื้อหาในหลักสูตรให้ชัดเจนว่าหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายในการสอนให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว สามารถวิเคราะห์ จำแนก สรุปเป็นการกระทำที่ชอบด้วยเหตุผล เข้าใจตนเองและครอบครัว ตลอดจนปฏิบัติการและร่วมมือเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาครอบครัวได้

ในที่สุด ดังนั้นครูผู้สอนต้องทำการวิเคราะห์ สร้างสถานการณ์และจำลองชีวิตในครอบครัวตาม สถานภาพครอบครัวของนักเรียน รวมทั้งสร้างคำถามให้นักเรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์เชื่อมโยง ความคิดให้เป็นระบบให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และนำประสบการณ์นี้ไปใช้ในชีวิตจริงให้ได้ และจากการประมวลผลปัญหาด้านเนื้อหา จำนวนครูผู้สอนร้อยละ 75.31 มีปัญหาด้านเนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า เนื้อหาบางบทเรียนยากและมากเกินไปในการนำ เนื้อหาหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรทำการวิเคราะห์และศึกษาถึงจุดประสงค์ ของเนื้อหานั้นๆ ให้ถ่องแท้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้ในแบบ ป.02 และที่สำคัญ ถ้าเนื้อหามีมากเกินไปก็ควรบูรณาการกับกลุ่มประสบการณ์ /วิชาอื่นๆ เพื่อมิให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน และใช้เวลามากเกินไป

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการเตรียมการสอน มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน ในเรื่องการทำกำหนดการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดนั้น การที่จะทำกำหนดการสอนเพื่อแบ่งเนื้อหาต่างๆ ให้สอดคล้องกับจำนวน คาบเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ครูผู้สอนควรทำการวิเคราะห์เนื้อหาในหลักสูตรที่กำหนดว่า ในแต่ละหน่วยการเรียนมีเนื้อหาอะไรบ้าง กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องอะไร และเนื้อหาอะไรบ้างที่สามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ได้บ้าง จากนั้นก็สามารถนำรายละเอียดมาทำกำหนดการสอนและเขียนแผนการสอน นำไปใช้สอนได้ อย่างสะดวกและสอดคล้องกับคาบเวลา สำหรับการ จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องปรับสภาพห้องเรียนให้มีสภาพใกล้เคียงกับบ้านให้มากที่สุด และเอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถนำประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ครูผู้สอนจะต้องตระหนักและจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจากการประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะ ในด้านการเตรียม การสอนจำนวนครูผู้สอน ร้อยละ 87.50 มีปัญหาไม่สามารถเตรียมการสอนได้อย่างต่อเนื่อง เพราะต้องสอนทุกวิชา และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก ในการเตรียมการสอนเป็น หน้าที่โดยตรงของครูผู้สอน ที่จะต้องจัดทำให้มีเพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ ถึงแม้ว่าจะมีการกิจอื่นมากมายเพียงใด ต้องบริหารเวลาจัดทำให้อ่างน้อยที่สุด 1 กลุ่ม ประสบการณ์ หรือ 1 วิชาที่ตนถนัดและรับผิดชอบ รวมทั้งทางฝ่ายบริหารก็ควรจัดการใน เรื่องงานในหน้าที่ครูให้เหมาะสมด้วย

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในเรื่องการใช้คำชม และการให้แรงเสริมอื่นๆ และการนำเข้าสู่บทเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนควรจะศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากนักการศึกษาหรือผู้ที่ประสบผลสำเร็จ แล้วนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับตนเองและนักเรียนที่จะต้องรับผิดชอบสอน สำหรับเรื่องนี้ยังไม่มีวิธีการใดที่ดีที่สุดในทุกสถานการณ์และทุกพื้นที่ จำเป็นที่ครูจะต้องรู้จักประยุกต์ใช้ สำหรับจากการประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวนครูผู้สอน ร้อยละ 86.89 ครูไม่มีความรู้เรื่องการสอนเป็นทักษะกระบวนการ ควรหาโอกาสและเวลาที่เข้ารับการฝึกอบรมและปฏิบัติการ รวมทั้งศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

1.5 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยที่ปัญหาการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดนั้น ครูจะต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ปรัชญา จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรอย่างละเอียด เพื่อจะได้มองเห็นทิศทางของหลักสูตรอย่างชัดเจนก่อน จึงจะสามารถกำหนดสื่อการเรียนการสอนได้ ซึ่งน่าจะมีองค์ประกอบต่อไปนี้ในการตัดสินใจ ได้แก่ ลักษณะเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ตัวผู้เรียน สภาพท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และจากการประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอนพบว่า จำนวนครูผู้สอนร้อยละ 92.05 มีปัญหาในเรื่องสื่อมีน้อยและหาซื้อได้ยาก โดยเฉพาะพวกสารเคมี สำหรับในเรื่องนี้สามารถทำได้ 2 ทาง คือถ้าสิ่งที่ไม่สามารถผลิตขึ้นมาใช้เองจำเป็นต้องจัดซื้อก็น่าจะรวมกันระดับอำเภอ จังหวัด เพื่อให้มีอำนาจในการต่อรองในการจัดซื้อและอีกแนวทางหนึ่งใช้วิธีระดมความคิดช่วยกันจัดทำขึ้นในประเภทที่สามารถผลิตเองได้ สามารถจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่มีไม่เพียงพอและหาซื้อได้ยากลงได้บ้าง

1.6 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยที่การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบผลการประเมินปลายภาคเรียนทุกครั้ง การตัดสินใจผลการผ่านจุดประสงค์ การตัดสินใจผลการเรียนปลายภาคและปลายปี และการแจ้งจุดประสงค์และเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับมากนั้น ในการดำเนินการประเมินผลการเรียนเป็นหน้าที่ของ

โรงเรียนและผู้สอนโดยตรง ครูทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา เกี่ยวกับระเบียบการวัดผล และประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการให้เข้าใจอย่างถูกต้องและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกระบวนการวัดผล ประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนกำหนด หน้าที่ของโรงเรียนในการประเมินผล และจากการประมวลผลปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการ วัดผลและประเมินผล พบว่า จำนวนครูผู้สอนร้อยละ 89.09 มีปัญหาไม่สามารถวัดผล ได้ครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะ และเสนอแนะควรจัดให้มีข้อสอบมาตรฐานเพื่อเป็นการช่วยเหลือ ขึ้น การที่จะพัฒนาคุณลักษณะด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้นจะต้องกระทำไปพร้อมๆ กัน และสม่ำเสมอไม่สามารถจะแยกทำทีละด้านได้ โดยโครงสร้างของพฤติกรรมแล้วทั้ง 4 ทักษะแล้วจะมีส่วนสัมพันธ์กันทั้งในลักษณะส่งเสริมและตัดทอนกันอยู่ในตัวอยู่แล้ว ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และที่สำคัญ ต้องศึกษาค้นคว้าทั้งวิธีการและกระบวนการต่างๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วมาประยุกต์ใช้ ได้เหมาะสม ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในระดับชั้น อื่นๆ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี หรือสังกัดอื่นเพื่อเปรียบเทียบปัญหา ในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

2.2 ควรศึกษาปัญหาการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยวิธีการ อื่นๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือหลายๆ วิธี ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

2.3 ควรศึกษาถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี หรือสังกัดอื่นๆ